

UTDRAG AV STATSMINISTERENS FOREDRAG I ADALSBRUK ARBEIDER-
SAMFUNN 20. APRIL 1979

ØKONOMISKE LYSPUNKTER

Det internasjonale konjunkturbilde for 1979 er fortsatt preget av moderat vekst i de vestlige industrilandene. Det alt overveiende av norsk utenrikshandel foregår med disse landene, og det er forholdene her som i det lange løp er avgjørende også for vår egen utvikling.

Den sterke øking i oljeprisene i år kan komme til å dempe den økonomiske oppgangen. Samtidig er det fare for at oljeprisøkningen kan føre til en sterkere internasjonal inflasjon.

- 2 -

I den økonomiske utviklingen i Norge begynner det nå å komme enkelte nye lyse trekk inn i bildet.

Det er fortsatt en hovedoppgave å holde vår egen pris- og kostnadsutvikling under kontroll. Vi har ennå et godt stykke å gå før vi har vunnet tilbake vår konkurransekraft overfor utlandet.

Denne oppgaven vil nødvendigvis måtte sette sitt preg på pris- og inntektspolitikken, både i år og også i 1980.

Men, selv om vi fortsatt har store og vanskelige problemer foran oss, har vi likevel lov å glede oss over de resultater som er oppnådd, og den framgang som vi på flere viktige områder nå er inne i.

For det første kan vi slå fast at den stabiliseringspolitikk som Regjeringen har gjennomført på en rekke områder av vår

økonomi i de siste 2 år nå gir resultater. Kostnadsutviklingen er kommet under klart bedre kontroll. Prisutviklingen i Norge er nå gunstigere enn i mange andre industriland. Dette betyr at vi/vinner ^{gradvis} tilbake konkurransevnen. Norske forbrukere har nok også merket dette. Det merkes på alle områder i dagliglivet at den meget sterke prisstigningen vi hadde i noen år, nå er avløst av en langt mer dempet utvikling. Det er bare de priser som ennå påvirkes av stigende importpriser som slår ut i vårt eget kostnadsnivå. Det gir større trygghet i familieøkonomien når vi kan regne med mer avdempet prisvekst i alle de daglige store og små innkjøpene.

Både som et resultat av vår egen økonomiske politikk, og også fordi det ute i verden foregår et svakt oppsving, har vi i det siste året kunnet glede oss over at deler av norsk vareeksport vinner tilbake tapt terreng. Mens deler

av vår metallindustri og annen kraftkrevende industri i flere år arbeidet tungt, med redusert drift og store lageroppbygg, går mye av den utekonkurrerende industrien nå for fullt, lagrene er tømt og man kan for en del produkter også glede seg over bedre salgspriser.

Selv om det for store deler av industrien, særlig der hvor bearbeidingsgraden er høy, fortsatt er ^{meget} vanskelige konkurranse- og avsetningsforhold både ute og hjemme, kunne vi i fjor registrere en mengdemessig oppgang i vareeksporten på om lag 6 %, og etter årets første 3 måneder kan vi slå fast at denne oppgangen foreløpig fortsetter.

Det ser nå ut til at nasjonalbudsjettets anslag for driftsbalansen i 1979 vil bli flere milliarder kroner

bedre enn vi regnet med i fjor høst.

Statistisk Sentralbyrå utarbeider hvert kvartal et konjunkturbarometer på grunnlag av en undersøkelse i industrien som omfatter bedrifter med mer enn halvparten av den samlede industrisysselettingen. I noen tid har disse undersøkelsene vist en forholdsvis pessimistisk holdning hos bedriftene. Men det ser nå ut til å være et omslag også her.

Ved den undersøkelsen som nylig er foretatt om den forventede utvikling i annet kvartal i år, er det en overvekt av bedrifter som venter en høyere produksjon og generelt bedre utsikter ut over våren enn vi hadde i vinter. Det er særlig bedrifter som produserer tradisjonelle eksportvarer, og deler av den mekaniske industri som nå venter bedring. Tekoindustrien og bedrifter som lager mineralske produkter venter en forverring.

Man kan selvsagt ikke legge for mye i de tall som framkommer ved en slik undersøkelse. Men jeg vil likevel gjerne trekke dem fram fordi de sammen med andre opplysninger som nå framkommer, tyder på at det er en del betydningsfulle tegn til oppgang som deler av norsk industri kan glede seg over. Oppgaven framover blir å snu utviklingen for den del av industrien som fortsatt arbeider tungt.

Arbeidsledighetstallene i Norge er på vei nedover fra den sesongmessige vintertoppen, slik som det er vanlig hvert år. Tallene ligger imidlertid fortsatt høyere enn de har gjort de senere år. Likevel er ledigheten i Norge fortsatt lavere enn i nesten alle andre europeiske land. Det ser ut til at dette gunstige trekket fortsatt kan gjøre seg gjeldende.

Vår statistikk over antall sysselsatte personer er ikke førsteklases. Men de oppgavene vi har, og som går fram til

fjerde kvartal 1978, tyder på at det også gjennom 1978 foregikk en fortsatt øking i sysselsettingen i Norge. Fra siste del av 1977 til siste del av 1978 er det beregnet en øking på hele 50.000 personer. Alt i alt er det regnet med at det ble utført 2,3 % flere timeverk i fjerde kvartal 1978 enn i samme kvartal året før.

Dette betyr at selv om den registrerte arbeidsløshet var noe høyere i det siste året, har samtidig den samlede sysselsettingen også vært større. Hvis vi bare betrakter arbeidsløshetstallene som uttrykk for utviklingen mister vi av syne den underliggende vekst i samlet sysselsetting som fortsatt finner sted.

Og i en del av vår utekonkurrerende industri øker produksjonen og produktiviteten.